

**ΚΕΝΤΡΟ ΡΩΣΙΑΣ, ΕΥΡΑΣΙΑΣ και ΝΟΤΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ
ΕΥΡΩΠΗΣ**

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ Φεβρουαρίου 2010

Ομάδα Εξωτερικής Πολιτικής, Άμυνας και Ασφάλειας

**ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΟΜΑΔΑΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ,
ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<i>Το πυρηνικό πρόγραμμα της Ρωσίας (Δημήτρης Βοβολίνης)</i>	<i>3</i>
<i>Το νέο ρωσικό στρατιωτικό δόγμα (Αγγελική Νίκα)</i>	<i>6</i>
<i>Ματιές στην Επικαιρότητα</i>	<i>10</i>

Επιστημονική εποπτεία και επιμέλεια: Dr Κωνσταντίνος Φίλης

**Copyright © Κέντρο Έρευνας Ρωσίας, Ευρασίας και Νοτιοανατολικής Ευρώπης
2010**

Το πυρηνικό πρόγραμμα της Ρωσίας

Στις αρχές της δεκαετίας του '90 η ΕΣΣΔ διέθετε περισσότερα από 27.000 πυρηνικά όπλα, τα οποία βρίσκονταν «διασπαρμένα» στις επικράτειες των σοβιετικών δημοκρατιών. Μετά την κατάρρευση της ΕΣΣΔ όλες οι πυρηνικές κεφαλές μεταφέρθηκαν στη Ρωσία, ενώ η ίδια έχει στην κατοχή της περίπου 6.000 στρατηγικά πυρηνικά όπλα και πιθανόν άλλες 12.000 κεφαλές για μη στρατηγικά πυρηνικά όπλα. Χαρακτηριστικά, η χώρα έχει στην κατοχή της 11.000 στρατηγικές πυρηνικές κεφαλές για χερσαίους διηπειρωτικούς βαλλιστικούς πυραύλους (ICBMs), υποβρύχια που εκτοξεύουν βαλλιστικούς πυραύλους (SLBMs), καθώς και 15.000 κεφαλές για τακτικά πυρηνικά όπλα, όπως κοχύλια πυροβολικού, μικρούς πυραύλους μεγάλου βεληνεκούς, πυρηνικές τορπίλες, πυραύλους Cruise.

Όσον αφορά στο πυρηνικό πρόγραμμά της και συνάμα το σύστημα ελέγχου της, αυτό συνίσταται στην ύπαρξη δορυφόρων και αισθητήρων που θα παράσχουν προειδοποίηση για επικείμενη επίθεση σε ρωσικό έδαφος. Εν συνεχεία, οι ανώτεροι πολιτικοί και στρατιωτικοί κύκλοι θα εξετάσουν τη «φύση» της επίθεσης και, αν κριθεί αναγκαίο, θα ανταποδώσουν με τη χρήση των πυρηνικών τους όπλων. Εδώ έρχονται να προστεθούν τα μηνύματα που θα ανταλλάξουν οι διοικητές κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων, τα οποία θα τους επιτρέψουν τη χρήση των πυρηνικών στο τακτικό πεδίο. Αυτού του είδους τα μηνύματα περιέχουν την έγκριση και ενεργοποιούν τους κώδικες που απαιτούνται για την ενεργοποίηση των ανεκτικών σύνδεσμων δράσης (PALs), καθώς και άλλων τεχνολογιών, οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη διαβεβαίωση ότι τα πυρηνικά όπλα δεν θα χρησιμοποιηθούν χωρίς την άδεια της κεντρικής διοίκησης.

Σύμφωνα με ρωσικά δημοσιεύματα, το προσωπικό των στρατηγικών δυνάμεων αντιμετωπίζει σοβαρές οικονομικές επιβαρύνσεις. Η ανεπαρκής χρηματοδότηση για την εκπαίδευση και τη συντήρηση, σε συνδυασμό με το χαμηλό ηθικό, θα μπορούσε να οδηγήσει σε ενδεχόμενη επιθυμία για ανακατανομή της εξουσίας. Ενδεικτικά, τα περιστατικά πυροβολισμών στις εγκαταστάσεις που στεγάζουν τις πυρηνικές κεφαλές ή τα υλικά που απαιτούνται για τη δημιουργία τέτοιων, έχουν προκαλέσει έντονη ανησυχία για την αξιοπιστία του στρατιωτικού προσωπικού της Ρωσίας. Αν και τα προβλήματα που παρατηρούνται στα στρατεύματα δεν θα οδηγήσουν στην παράνομη χρήση των πυρηνικών όπλων, θα μπορούσαν μολαταύτα να καταστήσουν δύσκολο για τη Ρωσία να διατηρήσει το

αίσθημα εμπιστοσύνης στην αξιοπιστία και την αποτελεσματικότητα της πυρηνικής της αποτροπής.

Η στάση της Μόσχας απέναντι στις ΗΠΑ, η οποία είναι σημαντική για τον καθορισμό της αμυντικής της πολιτικής, παραμένει εξαιρετικά πολύπλοκη και συχνά αντιφατική. Η «Λευκή Βίβλος» το αποδεικνύει με τον καλύτερο τρόπο, χαρακτηρίζοντας τη συνεργασία με τις ΗΠΑ ως μέρος της λύσης για τα προβλήματα ασφάλειας στον κόσμο. Στο ίδιο μοτίβο προσθέτει ότι οι ρωσικές ένοπλες δυνάμεις αποτελούν παράγοντα πρόληψης της καταστροφής του διεθνούς συστήματος για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι μόνο αυτές μπορούν να εξασφαλίσουν την παγκόσμια σταθερότητα. Στη συνέχεια, προσθέτουν ότι η σύσφιξη των σχέσεων με τις ΗΠΑ και το NATO δημιουργούν νέα «εργαλεία» για τη διατήρηση της παγκόσμιας ασφάλειας.

Στη σημερινή εποχή, ΗΠΑ και Ρωσία δεν είναι πλέον αντίπαλοι αλλά δεν έχουν γίνει σύμμαχοι ούτε και ισότιμοι εταίροι. Επιπλέον, οι ασυμμετρίες μεταξύ τους ποτέ δεν ήταν πιο εντυπωσιακές (ο αμυντικός προϋπολογισμός της Ρωσίας είναι μόνο 5% του αντίστοιχου των ΗΠΑ). Με καταφανή τρόπο, η Ρωσία συνεχίζει να ασχολείται με τα εσωτερικά της ζητήματα, τη στιγμή που οι ΗΠΑ συνεχίζουν την επεκτατική τους πολιτική. Υπό αυτές τις συνθήκες, η κεντρική αποστολή των ρωσικών πυρηνικών δυνάμεων παραμένει αμετάβλητη από την εποχή του Ψυχρού Πολέμου. Η αποτροπή, αν και σε αριθμητικά μειωμένο επίπεδο, είναι το «κλειδί» για αυτή την αποστολή. Από τη στιγμή που δεν είναι τοποθετημένη σε ένα πλαίσιο συνολικής πολιτικής και ιδεολογικής αντιπαλότητας, η αποτροπή θεωρείται ως παράγοντας που εγγυάται την εθνική ασφάλεια της Ρωσίας, των συμμάχων της και τη σταθεροποίηση του παγκόσμιου συστήματος.

Θα ήταν δίκαιο να πούμε ότι τόσο το ρωσικό οπλοστάσιο όσο και το αμερικανικό είναι επικεντρωμένα στις μεταξύ τους σχέσεις. Αν και έχουν επιτευχθεί συμφωνίες ανάμεσα στις μεγάλες πυρηνικές δυνάμεις, υπάρχει μια μεγάλη διαφορά. Από την οπτική της Μόσχας, η αποτροπή των δυο πυρηνικών δυνάμεων του NATO (Βρετανία, Γαλλία) δεν είναι πλέον απαραίτητη. Οι σχέσεις της Ρωσίας με τα κράτη της ΕΕ έχουν περιέλθει πλέον σε κατάσταση ύφεσης και ένας πόλεμος παραδείγματος χάριν ανάμεσα σε Ρωσία και Γερμανία είναι το ίδιο αδιανόητος με έναν πόλεμο ανάμεσα σε Γερμανία και Γαλλία. Ακόμα, οι κατά καιρούς τεταμένες σχέσεις ανάμεσα στη Ρωσία και τις χώρες της Βαλτικής δεν κάνουν τίποτα για να αλλάξει το κεντρικό γεγονός.

Κατά τη διάρκεια του 21^{ου} αιώνα, η Ρωσία θα παραμείνει μια ανεξάρτητη πυρηνική δύναμη. Οι επιστημονικοί, τεχνολογικοί και οικονομικοί πόροι θα διατηρήσουν το πυρηνικό της πρόγραμμα για τις επόμενες δεκαετίες. Τουλάχιστον μεσοπρόθεσμα (μέχρι το 2015), η Ρωσία θα παραμείνει στην κατηγορία των μεγάλων πυρηνικών δυνάμεων μαζί με τις ΗΠΑ. Το αν η Κίνα θα ενταχθεί σε αυτήν την κατηγορία αποτελεί ακόμα ένα αμφισβητήσιμο ζήτημα.

Η πυρηνική αποτροπή, ο πυρήνας της πολιτικής της Μόσχας, θα συνεχίσει να είναι σημαντικός παράγοντας στις σχέσεις με τις ΗΠΑ, δίνοντας στη ρωσική ηγεσία ένα πρόσθετο μέτρο αυτοπεποίθησης. Θα είναι, επίσης, ένα «ασχυρό χαρτί» για τις sino-ρωσικές σχέσεις. Αντίθετα, η σταδιακή ύφεση στις σχέσεις Ρωσίας-ΕΕ θα οδηγήσει σε αποπυρηνικοποίηση. Κάτι ανάλογο αναμένεται να παρατηρηθεί στις σχέσεις με την Ιαπωνία.

Στο μέλλον, καθώς ο «Ψυχρός Πόλεμος» υποχωρεί περαιτέρω στο παρελθόν, οι σχέσεις Ρωσίας-ΗΠΑ ενδεχομένως να γίνουν φιλικές. Ωστόσο, ακόμα και στο πολύ μακρινό μέλλον, είναι απίθανο να μοιάζει με εκείνη που επικρατεί ανάμεσα σε Βρετανία και ΗΠΑ. Ακόμα και η Ρωσία που δεν αντιπαρατίθεται στις ΗΠΑ, είναι πιθανό να διατηρήσει την ικανότητα να αποτρέπει την ισχυρότερη δύναμη σχεδόν επ' αόριστον. Αν μη τι άλλο αυτό οφείλεται στην ασυμμετρία στη διμερή στρατηγική σχέση: το διευρυμένο τεχνολογικό χάσμα στα μη-πυρηνικά όπλα δεν αφήνει στη Ρωσία άλλη επιλογή από το να προσκολλάται στον πυρηνικό «ισοσταθμιστή» επ' αόριστον.

Ακόμα, τον 21^ο αιώνα, το επίκεντρο της πυρηνικής πολιτικής της Ρωσίας είναι πιθανό να είναι η σταδιακή απομάκρυνση από τις ΗΠΑ. Η έλευση μιας «δεύτερης πυρηνικής ηλικίας» σημαίνει ότι άλλοι παράγοντες, όπως έθνη και μη κρατικοί φορείς, θεωρούνται σημαντικοί στη διαμόρφωση της στρατηγικής σκέψης στη Ρωσία και τελικά στη στρατηγική της στάση και στη δομή της δύναμής της. Η Κίνα αλλά και ασταθή καθεστώτα σε κράτη που διαθέτουν πυρηνικά όπλα (Πακιστάν) καθώς και ριζοσπαστικοί οργανισμοί που θα έχουν πρόσβαση σε πυρηνικά όπλα ή σε πυρηνικά υλικά, θα αποτελέσουν τροχοπέδη σε αυτό που οι Ρώσοι θα σκέφτονται και σε αυτό που θα πράττουν. Όπως η εμπειρία έχει δείξει, η Μόσχα ενδεχομένως να ακολουθήσει μια πυρηνική στρατηγική ανάλογη με αυτήν των ΗΠΑ.

Η Ρωσία θα παραμείνει σταθερά προσηλωμένη στη μη διάδοση των πυρηνικών, μέσω της βελτίωσης της ασφάλειάς της και των διαδικασιών του ελέγχου των εξαγωγών. Ταυτόχρονα, θα αντισταθεί σε αυτό που θεωρεί ως μη ειλικρινή

επιχείρηση και το οποίο αφορά στη συνεργασία στον πυρηνικό τομέα με κράτη, όπως το Ιράν. Όπως και στην περίπτωση της Β.Κορέας, η Ρωσία θα υποστηρίξει τα διπλωματικά μέσα για την επίλυση των πυρηνικών του Ιράν. Ωστόσο, η Μόσχα απορρίπτει κατηγορηματικά την ιδέα της στρατιωτικής επέμβασης και της χρήσης της βίας κατά των «προβληματικών» κρατών. Αυτή η στάση ενδέχεται να αλλάξει στο προβλεπτό μέλλον.

Το νέο ρωσικό στρατιωτικό δόγμα

Στις 5 Φεβρουαρίου 2010 -και μετά από αρκετές καθυστερήσεις- ο πρόεδρος Medvedev ανακοίνωσε το νέο ρωσικό στρατιωτικό δόγμα, το οποίο αντικατέστησε ένα παλαιότερο έγγραφο του 2000. Μαζί με το νέο στρατιωτικό δόγμα υπογράφηκαν και τα βασικά στοιχεία της κρατικής πολιτικής στον τομέα της πυρηνικής αποτροπής μέχρι το 2020, κείμενο το οποίο δεν έχει ακόμα δημοσιευτεί.

Το Νέο Πλαίσιο Χρήσης των Πυρηνικών Όπλων

Αντίθετα από τα αναμενόμενα, το νέο στρατιωτικό δόγμα φαίνεται να μειώνει, ως ένα τουλάχιστον βαθμό, το ρόλο των πυρηνικών όπλων στην εθνική πολιτική ασφάλειας της Ρωσίας. Σε συνδυασμό με την υπογραφή της συμφωνίας για στρατηγική μείωση των όπλων (START), αυτό θα μπορούσε να ενδυναμώσει τη θέση της Ρωσίας στις συνομιλίες για τη Συνθήκη περί μη διαδόσεως των πυρηνικών όπλων (NPT Conference 2010). Εύλογα μπορεί κανείς να αναρωτηθεί αν αυτή η μεταβολή στη στάση της Ρωσίας απέναντι στα πυρηνικά όπλα θα επηρεάσει τη θέση της έναντι στις Η.Π.Α.

Η πυρηνική πολιτική της Ρωσίας ήταν ένα από τα στοιχεία του νέου στρατιωτικού δόγματος που προκάλεσε τριβές μεταξύ της ρωσικής πολιτικής και στρατιωτικής ηγεσίας. Τον Οκτώβριο του 2009 σε μια συνέντευξή του στον Τύπο ο Nikolai Patrushev, γραμματέας του Εθνικού Συμβουλίου Ασφαλείας, υπέδειξε ότι το νέο δόγμα μπορεί να ενέτασσε τη χρήση πυρηνικών όπλων σε «τοπικές συγκρούσεις», γεγονός που θα οδηγούσε στην επέκταση της σημασίας των πυρηνικών στη ρωσική αμυντική πολιτική. Η δήλωση αυτή προκάλεσε ποικίλες αντιδράσεις, όμως, ως τελικό αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων το νέο στρατιωτικό

δόγμα στην πραγματικότητα περιόρισε τη χρήση τους, θέτοντας αυστηρότερα κριτήρια.

Στα πλαίσια του νέου δόγματος γίνεται διάκριση μεταξύ τεσσάρων διαφορετικών τύπων στρατιωτικών συγκρούσεων: *Ένοπλη σύγκρουση*, δηλαδή μια μικρής κλίμακας συμπλοκή μεταξύ δυο κρατών ή στο εσωτερικό ενός κράτους, όπως ο πόλεμος στην Τσετσενία. *Τοπικός πόλεμος*, πόλεμος με περιορισμένους σκοπούς που αφορά μόνο τα άμεσα εμπλεκόμενα μέρη· ένα παράδειγμα είναι η σύγκρουση μεταξύ Ρωσίας και Γεωργίας το 2008. *Περιφερειακός πόλεμος*, περιλαμβάνει σημαντικές δυνάμεις, ναυτικό και αεροπορία και επηρεάζει μια μεγάλη περιοχή ή ακόμα και συμμαχίες κρατών. *Πόλεμος μεγάλης κλίμακας*, πόλεμος με σημαντικούς και πολλές φορές μακροπρόθεσμους στόχους στον οποίο συμμετέχουν οι περισσότερες δυνάμεις, στην ουσία ένας νέος παγκόσμιος πόλεμος.

Το ρωσικό στρατιωτικό δόγμα του 2000 επέτρεπε τη χρήση πυρηνικών όπλων στην περίπτωση περιφερειακού και πολέμου μεγάλης κλίμακας, ρύθμιση που αποτέλεσε ήδη μεγάλη επέκταση της χρήσης τους σε σύγκριση με το στρατιωτικό δόγμα του 1993 που την επέτρεπε μόνο στην τελευταία περίπτωση. Είναι προφανείς, λοιπόν, οι συνέπειες που θα προέρχονταν από μια περαιτέρω επέκταση της χρήσης τους σε συγκρούσεις όπως εκείνη του 2008. Τελικά, όμως, το νέο ρωσικό στρατιωτικό δόγμα διατηρεί τη χρήση τους μόνο σε περιφερειακές και παγκόσμιες συγκρούσεις και, μάλιστα, διευκρινίζει ότι αποσκοπεί στην αποτροπή κρατών που πιθανώς να εκδηλώσουν την πρόθεση να επιτεθούν στη Ρωσία με πυρηνικά όπλα.

Η πιο σημαντική αλλαγή στο νέο δόγμα είναι το κριτήριο σχετικά με τις συνθήκες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα πυρηνικά όπλα. Ενώ τα προηγούμενα ρωσικά δόγματα επέτρεπαν την προσφυγή στα πυρηνικά όπλα σε κρίσιμες περιπτώσεις για την εθνική ασφάλεια της χώρας, στο δόγμα του 2010 επιτρέπεται η χρήση τους μόνο σε περιπτώσεις όπου απειλείται η ίδια η ύπαρξη της χώρας.

Όπως παλαιότερα, έτσι και στο νέο δόγμα η χρήση πυρηνικών όπλων προβλέπεται επίσης ως απάντηση σε επίθεση άλλου κράτους με πυρηνικά ή με άλλα όπλα μαζικής καταστροφής αλλά και ως απάντηση σε επίθεση με συμβατικά όπλα. Αναφέρεται, όμως, ξεκάθαρα η προσπάθεια της Ρωσίας για αποφυγή πυρηνικής σύγκρουσης. Αντίθετα, επιβάλλεται η διατήρηση στρατηγικής σταθερότητας και χρήση της αποτροπής σε επίπεδο που να είναι αποτελεσματική.

Ένα ακόμα στοιχείο του νέου δόγματος είναι η ένταξη όπλων υψηλής ακρίβειας στον τομέα της στρατηγικής αποτροπής. Αυτό το στοιχείο ίσως υπονοεί

την πρόθεση της Ρωσίας να ακολουθήσει την ίδια τροχιά με τις Η.Π.Α. και να εξοπλίσει τα ρωσικά στρατιωτικά οχήματα με νέες κεφαλές. Στο νέο δόγμα δεν προβλέπεται περίπτωση προληπτικής επίθεσης ή αποτρεπτικού χτυπήματος. Επιπρόσθετα, δεν υπάρχει πρόβλεψη για χρήση όπλων στο διάστημα, ούτε πρόθεση για την επέκταση του ρωσικού βαλλιστικού συστήματος, γεγονός που συνιστά μια ειδοποιό διαφορά μεταξύ του ρωσικού και του αμερικανικού στρατιωτικού δόγματος.

Τέλος, το νέο στρατιωτικό δόγμα θέτει ως προτεραιότητα τη στρατιωτική συνεργασία της Ρωσίας με τη διεθνή κοινότητα. Άλλοι στόχοι είναι η συνεργασία με τη Λευκορωσία, η παγίωση μιας συλλογικής άμυνας και η ενδυνάμωση των στρατιωτικών δυνάμεων, η εξασφάλιση περιφερειακής και διεθνούς ασφάλειας με έμφαση στις επιχειρήσεις διατήρησης της ειρήνης, η αντιμετώπιση άμεσων απειλών και, τέλος, η συνεργασία με τον ΟΗΕ και άλλους διεθνείς οργανισμούς. Κυρίως, όμως, το νέο ρωσικό στρατιωτικό δόγμα δείχνει την πρόθεση της Ρωσίας να αναπτύξει και να εκσυγχρονίσει τις στρατιωτικές της δυνάμεις ώστε να είναι έτοιμη να αντιμετωπίσει κάθε πιθανή εχθρική κίνηση από οπουδήποτε και εάν προέρχεται.

Είναι προφανές ότι το ρωσικό στρατιωτικό δόγμα του 2010 δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ικανότητα στρατηγικής αποτροπής ενώ ταυτόχρονα προσπαθεί να περιορίσει τη χρήση των πυρηνικών όπλων κατά τη διάρκεια των συγκρούσεων. Συνολικά, στο κείμενο του δόγματος υπάρχουν πολύ λιγότερα άρθρα που αναφέρονται στα πυρηνικά όπλα. Αντίθετα, δίνεται περισσότερη προσοχή στις συμβατικές δυνάμεις και σε συστήματα ελέγχου και επικοινωνίας και άλλα στοιχεία, στα οποία άλλα ισχυρά κράτη μέχρι πρόσφατα υπερτερούσαν. Οι αλλαγές αυτές που περιέχονται στο νέο στρατιωτικό δόγμα πιθανώς να καθρεφτίζουν την πρόθεση της πολιτικής ηγεσίας για μια στρατιωτική μεταρρύθμιση αλλά και για την προώθηση των πυρηνικών όπλων ως ένα μέτρο αποτροπής μέχρι την ολοκλήρωση του εκσυγχρονισμού των συμβατικών ενόπλων δυνάμεων.

Η θέση του NATO

Σύμφωνα με το νέο στρατιωτικό δόγμα, οι πιθανότητες να δεχτεί η Ρωσία επίθεση με συμβατικά ή πυρηνικά όπλα έχει μειωθεί κατά πολύ. Αντίθετα, οι στρατιωτικές απειλές προς τη χώρα έχουν αυξηθεί σε μεγάλο αριθμό περιοχών. Η Ρωσία βλέπει την επέκταση του NATO σαν πρωταρχική απειλή ενάντια στην

ασφάλειά της ενώ θεωρεί πως το NATO προσπαθεί να πάρει το ρόλο ενός «παγκόσμιου προστάτη». Μια ακόμη απειλή είναι η ανάπτυξη της νέας αμερικανικής αντιπυραυλικής ασπίδας, η οποία, σύμφωνα με τη Ρωσία, υποβαθμίζει τη διεθνή σταθερότητα και παραβιάζει την ισορροπία δυνάμεων στο χώρο της Ευρώπης. Επίσης, η ανάπτυξη συμβατικών όπλων υψηλής ακρίβειας, οι εδαφικές διεκδικήσεις κρατών προς τη Ρωσία και τους συμμάχους της και η συνεχώς αυξανόμενη διεθνής τρομοκρατία αποτελούν απειλή, σύμφωνα με το νέο δόγμα.

Οι ρωσικές αρχές έχουν θορυβηθεί από την κίνηση του NATO να δεχτεί ως μέλη την Ουκρανία και την Γεωργία, δύο πρώην σοβιετικά κράτη, επεμβαίνοντας στην ουσία στη λεγόμενη «ρωσική σφαίρα επιρροής». Από την άλλη πλευρά, το τελευταίο διάστημα οι ΗΠΑ έχουν παρουσιάσει μια τάση προσέγγισης με τη Ρωσία, κυρίως στο θέμα του πολέμου στο Αφγανιστάν.

Σε δηλώσεις του ο γενικός γραμματέας του NATO, Anders Fogh Rasmussen, δήλωσε ότι το νέο ρωσικό δόγμα δεν αντιπροσωπεύει τη πραγματικότητα, καθώς οι ΗΠΑ δεν αποτελούν εχθρό για τη Ρωσία. Παράλληλα, δικαιολόγησε την επέκταση του NATO προς τα σύνορα της Ρωσίας ως μια προσπάθεια για προσέγγιση των δύο χωρών και για τη δημιουργία ενός φόρουμ με στόχο την παγκόσμια αμυντική συνεργασία. Επίσης, δήλωσε ότι η Ρωσία και οι ΗΠΑ έχουν κοινά συμφέροντα όσον αφορά στον πόλεμο του Αφγανιστάν και υποστήριξε πως η νέα δύναμη που θα αποστείλει το NATO στο Αφγανιστάν θα ενδυναμώσει ακόμη περισσότερο την ασφάλεια και τη διεθνή συνεργασία στην περιοχή.

Παρ' όλα αυτά, η Ρωσία δε δείχνει να επιθυμεί να παράσχει επιπλέον βοήθεια ή υποστήριξη προς τις δυνάμεις που ήδη δρουν στο Αφγανιστάν. Σε κάθε περίπτωση, το ρωσικό δόγμα δε φαίνεται να διαταράσσει τις σχέσεις την Ρωσίας με τη Δύση, καθώς ουσιαστικά δεν προσέθεσε κάποιο νέο στοιχείο αλλά κυρίως αποτύπωσε τις ήδη γνωστές θέσεις της Ρωσίας και τους στόχους της στο άμεσο μέλλον.

Ματιές στην επικαιρότητα

Πολιτική

- **Την έγκριση από της χώρας του για το διορισμό πρέσβη της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης στο Βελιγράδι ανακοίνωσε στις 9 Φεβρουαρίου ο υπουργός Εξωτερικών της Σερβίας.** Παρά το γεγονός πως οι δύο χώρες διατηρούν διπλωματικές σχέσεις, η Β-Ε εκπροσωπείται από το 2007 με καθεστώς επιτετραμμένων λόγω των συνεχών απορρίψεων των απεσταλμένων πρεσβευτών από τη σερβική πλευρά. Η έγκριση αυτή έρχεται σε μία ιδιαίτερα ευαίσθητη χρονική περίοδο για τη Β-Ε που αντιμετωπίζει έντονα εσωτερικά προβλήματα, ενώ αποτελεί και μια διπλωματική επιτυχία της Τουρκίας, η οποία ανέλαβε την εν λόγω πρωτοβουλία και φαίνεται να ενισχύει την επιρροή της στα Βαλκάνια.
- Σύμφωνα με το ψήφισμα του Σλοβένου Zoran Thaler που ενέκρινε στις 10 Φεβρουαρίου το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, **η ΕΕ πρόκειται να ορίσει ημερομηνίες έναρξης των ενταξιακών συνομιλιών με την Κροατία και την ΠΓΔΜ.** Μεταξύ άλλων, το ψήφισμα όριζε ότι οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις θα ξεκινήσουν για την Κροατία μέχρι το τέλος του χρόνου ενώ καλούσε την ΠΓΔΜ να λάβει άμεσα πρωτοβουλίες για τη διευθέτηση της διαφοράς με την Ελλάδα σε σχέση με την ονομασία, καθώς η επίτευξη συμφωνίας αποτελεί προϋπόθεση έναρξης των συνομιλιών.
- **Τεταμένες φαίνεται να είναι οι σχέσεις Πολωνίας- Λευκορωσίας,** καθώς ο Πολωνός πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Jerzy Buzek, δήλωσε κατά τη διάρκεια συνέντευξης τύπου πως εάν η κυβέρνηση της Λευκορωσίας συνεχίσει να μη σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα της πολωνικής μειονότητας, δεν αποκλείεται να ληφθούν δραστικά μέτρα και να διακοπούν οι σχέσεις Λευκορωσίας-Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπρόσθετα, ο Buzek κατήγγειλε την εξάρτηση των λευκορωσικών Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης από την κυβέρνηση Lukashenko. Σημειώνεται πως ο πρεσβευτής της Πολωνίας στο Μινσκ ανακλήθηκε στη Βαρσοβία για διαβουλεύσεις.

- **Διεθνής κατακραυγή ακολουθεί τη δημοσίευση της αναφοράς της ΙΑΕΑ για το Ιράν.** Πολλές κυβερνήσεις ανά τον κόσμο, μεταξύ των οποίων οι ΗΠΑ, η Ρωσία, η Γαλλία, η Γερμανία και η Μ. Βρετανία, καταδίκασαν την άρνηση του Ιράν να συνεργαστεί με την International Atomic Energy Agency (Διεθνή Υπηρεσία Ατομικής Ενέργειας). Η έκθεση της ΙΑΕΑ, πέρα από το να καταδείξει την έλλειψη συμμόρφωσης του Ιράν με τις υποδείξεις της, δημοσιοποίησε και την κατασκευή εκ μέρους του τελευταίου της πρώτης παρτίδας εμπλουτισμένου ουρανίου. Αν και η αναφορά δεν παρέθεσε στοιχεία που να παραπέμπουν σε μη ειρηνική χρήση πυρηνικής ενέργειας εκ μέρους του Ιράν, η ΙΑΕΑ δεν απέκλεισε αυτό το ενδεχόμενο για το μέλλον. Οι αντιδράσεις στο πόρισμα της έκθεσης υπήρξαν οργισμένες και από τις δύο πλευρές. Το Ιράν, από τη μεριά του, τόνισε το αποκλειστικό του ενδιαφέρον για ειρηνικές εφαρμογές της πυρηνικής ενέργειας, ενώ θεώρησε πως η έκθεση είχε πολιτικά κίνητρα. Οι πέντε δυνάμεις πάλι, στην πλειοψηφία τους ζήτησαν την επιβολή κυρώσεων στο «απειθαρχο» κράτος, ενώ δήλωσαν έτοιμες να δράσουν σε περίπτωση που χρειαστεί.
- **Αμφίβολες οι συνομιλίες ειρήνης με τους Taliban για τον Abdullah.** Ο πρώην πρόεδρος και νυν αρχηγός της αντιπολίτευσης του Αφγανιστάν θεωρεί ριψοκίνδυνη την τακτική της τωρινής αφγανικής κυβέρνησης να παρέχει κίνητρα στους Taliban για να εγκαταλείψουν τα όπλα, καθώς, πέρα από την αμφίβολη αποτελεσματικότητα του εγχειρήματος, υπάρχει ο κίνδυνος αποξένωσης του λαού που βλέπει να παρέχονται αυτά τα «υλικά» κίνητρα μόνο σε όσους έχουν επιλέξει τη βία. Σαν εναλλακτικό αποτελεσματικό μέτρο, ο Abdullah Abdullah προτείνει την απώλεια της υποστήριξης του Πακιστάν, ισχυριζόμενος πως θα πρέπει να καμφθεί το ηθικό της ηγεσίας πρώτα, ώστε να αποθαρρυνθεί και η φανατική «γενιά της αυτοκτονίας».
- **Σε χώρα στρατηγικής σημασίας αναγάγει το Tajikistan ο Richard Holbrooke.** Ο ειδικός απεσταλμένος των ΗΠΑ για το Αφγανιστάν και το Πακιστάν δήλωσε στις 20 Φεβρουαρίου πως το Tajikistan είναι μια χώρα

τεράστιας σημασίας για να επιτευχθεί ένα ειρηνικό αποτέλεσμα στο Αφγανιστάν. Απέδωσε δε τη σημασία της χώρας σε «εθνικούς, γεωγραφικούς και στρατηγικούς λόγους». Δήλωσε ακόμη πως ο ουσιαστικός κίνδυνος δεν προέρχεται τόσο από τους Taliban, όσο από την Al-Qaeda, που χρησιμοποιεί καταφύγια στην περιοχή για να εκπαιδεύει τα νέα της μέλη. Τόνισε, τέλος, πως η τρομοκρατική απειλή της Al-Qaeda αποτελεί λόγο ανησυχίας για όλα τα κράτη τη περιοχής, συμπεριλαμβάνοντας σαφώς την Ινδία, το Πακιστάν και την Κίνα.

- **Κανένα εμπόδιο δεν υπάρχει στο θέμα της στρατιωτικής συνεργασίας με τον Ιράν τόνισε ο επικεφαλής ρωσικής εταιρείας.** Ο Anatoly Isaikin, Γενικός Διευθυντής της εταιρείας Rosoboronexport, σε συνέντευξή του που δημοσιοποιήθηκε στις 21 Φεβρουαρίου, δήλωσε πως το μόνο πλέον εμπόδιο για την παράδοση των αντιαεροπορικών πυραύλων S-300 στο Ιράν είναι οι κυρώσεις του ΣΑ του ΟΗΕ, σε περίπτωση που επιβληθούν. «Όταν (το ΣΑ) επιβάλλει τέτοιες κυρώσεις σε μια χώρα, η Ρωσία της ακολουθεί αυστηρά. Όμως δεν έχουν επιβληθεί τέτοιου είδους κυρώσεις στο Ιράν.» Ως κρατική εταιρεία και ο μόνος μεσολαβητής της Ρωσίας για εισαγωγές και εξαγωγές αμυντικών προϊόντων, η Rosoboronexport εγγυάται, στο μέρος που συναλλάσσεται μαζί της, την υποστήριξη της ρωσικής κυβέρνησης. Υπάρχει, λοιπόν, ένας λόγος παραπάνω να φροντίζει οι κινήσεις της να μην προκαλούν τις αντιδράσεις της διεθνούς κοινότητας.
- **Η κυβέρνηση συνασπισμού της Ολλανδίας υπό τον χριστιανοδημοκράτη Jan Peter Balkenende κατέρρευσε τις πρωινές ώρες του Σαββάτου 20 Φεβρουαρίου, εξαιτίας της διαφωνίας των κομμάτων όσον αφορά το αίτημα του NATO για παράταση της παρουσίας των ενόπλων δυνάμεων της χώρας στο Αφγανιστάν.**
- Στις 9 Φεβρουαρίου ο Ρώσος πρόεδρος, Dmitry Medvedev, συναντήθηκε με τον πρόεδρο της «Επιτροπής Σοφών» της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Felipe Gonzalez. Κύριο θέμα της συνάντησης αποτέλεσε η προοπτική υπογραφής μιας νέας «Συνθήκης για την

Ευρωπαϊκή Ασφάλεια» ενώ συζητήθηκε και το ζήτημα του καθεστώτος θεώρησης εισόδου μεταξύ Ρωσίας και ΕΕ και οι πιθανότητες κατάργησής του.

- **Ο πρόεδρος της Αρμενίας, Serzh Sargsyan, τόνισε σε ομιλία του στο Λονδίνο στις 11 Φεβρουαρίου πως η εξομάλυνση των σχέσεων της χώρας του με την Τουρκία εξαρτάται από την εφαρμογή των διμερών Πρωτοκόλλων που οι δύο πλευρές υπέγραψαν πρόσφατα.** Μάλιστα, υπογράμμισε πως σε αυτά δεν περιλαμβάνονται όροι για την αναγνώριση της γενοκτονίας των Αρμενίων ούτε για την επίλυση του ζητήματος του Nagorno Karabakh.
- **Το γεωργιανό υπουργείο Εξωτερικών ανακοίνωσε στις 25 Φεβρουαρίου το άνοιγμα των χερσαίων συνόρων της χώρας με τη Ρωσία.** Η ανακοίνωση αναφέρει πως ο ρωσικός συνοριακός σταθμός Verkhni Lars και ο γεωργιανός Kazbegui θα αρχίσουν την επαναλειτουργία τους την 1^η Μαρτίου στις 06.00 π.μ. Οι δύο χώρες είχαν κλείσει τα κοινά τους σύνορα μετά τον «πόλεμο των πέντε ημερών» τον Αύγουστο του 2008. Αξίζει να σημειωθεί, τέλος, πως οι εν λόγω συνοριακοί σταθμοί συνιστούν το μόνο σημείο διέλευσης εκτός των περιοχών της Νότιας Οσσετίας και της Αμπχαζίας, οι οποίες έχουν αποσχισθεί από τη Γεωργία και έχουν αναγνωρισθεί επίσημα ως ανεξάρτητες από τη Μόσχα.

Άμυνα και Ασφάλεια

- **Υπό το πρίσμα της επικείμενης αποχώρησης των αμερικανικών στρατευμάτων από το Ιράκ ξεκίνησε και επίσημα στις 12 Φεβρουαρίου η προεκλογική εκστρατεία στη χώρα.** Κυρίαρχο στοιχείο της φαίνεται να είναι η απόρριψη της προσφυγής σουνιτών πολιτικών, οι οποίοι αποκλείστηκαν από την εκλογική διαδικασία ανάδειξης βουλευτών της 7^{ης} Μαρτίου λόγω σχέσεων με το κόμμα Baath του πρώην δικτάτορα Saddam

Hussein. Η είδηση επιβεβαιώθηκε από Ιρακινούς αξιωματούχους και αναμένεται να υπονομεύσει την επικείμενη εκλογική διαδικασία.

- **Μεγάλης κλίμακας επιθετικές επιχειρήσεις έχουν εξαπολύσει από τις 13 Φεβρουαρίου οι νατοϊκές δυνάμεις και τα αφγανικά κυβερνητικά στρατεύματα εναντίον των θέσεων των Ταλιμπάν στην νότια επαρχία Helmand**, στα πλαίσια της μεγαλύτερης επιθετικής κινητοποίησης των συμμαχικών δυνάμεων στη χώρα από το 2001. Περίπου 15.000 χιλιάδες Αμερικανοί, Βρετανοί και Αφγανοί στρατιώτες, συνεπικουρούμενοι από 60 επιθετικά ελικόπτερα, συμμετέχουν στην επιχείρηση «Moshtarak» («Μαζί» στη γλώσσα Dari) που έχει σαν κύριο στόχο την καταστροφή των θέσεων των Ταλιμπάν στην πόλη Marjah, όπου και βρίσκεται ένα από τα ισχυρότερα προπύργιά τους στη χώρα. Σύμφωνα με δηλώσεις του διοικητή της επαρχίας, Gulab Mangal, η επιτυχία της επιχείρησης θα φέρει την ασφάλεια στην περιοχή και στη συνέχεια τα μεγάλα αναπτυξιακά προγράμματα. Ο Αφγανός πρόεδρος, Hamid Karzai, κάλεσε για ακόμη μία φορά τους Ταλιμπάν να καταθέσουν τα όπλα, ενώ υπογράμμισε πως κύριο μέλημα των δυνάμεων που επιχειρούν στην περιοχή θα είναι η αποφυγή απωλειών μεταξύ των αμάχων. Παρ' όλα αυτά, κάτι τέτοιο δε στάθηκε εφικτό, καθώς στις 14 Φεβρουαρίου η κατεύθυνση δύο ρουκετών εκτός πορείας οδήγησε στο θάνατο 12 αμάχους. Μετά την εν λόγω εξέλιξη, ο στρατηγός MacCrystal αναγκάστηκε να ζητήσει συγγνώμη και να υποσχεθεί πως θα αποφευχθούν στο μέλλον.
- **Η Τεχεράνη στρέφεται στην εγχώρια αμυντική βιομηχανία για την ενίσχυση του αποτρεπτικού της δυναμικού**, σύμφωνα με σχετικές ανακοινώσεις των ιρανικών ειδησεογραφικών πρακτορείων. Συγκεκριμένα, στις 8 Φεβρουαρίου το πρακτορείο Fars φιλοξένησε δηλώσεις του Hamed Saeedi, διευθυντή της κρατικής εταιρείας Farnas Aerospace Company, στις οποίες γίνεται λόγος για κατασκευή από την εταιρεία του υψηλής τεχνολογίας μη επανδρωμένων αεροσκαφών με ικανότητα πραγματοποίησης βομβαρδισμών υψηλής ακρίβειας αλλά και διενέργειας κατασκοπευτικών αναγνώρισεων. Όπως επεσήμανε ο Saeedi, τα συγκεκριμένα αεροσκάφη θα είναι σε θέση να πραγματοποιούν πτήσεις σε πολύ χαμηλό ύψος και θα διαθέτουν τεχνολογία stealth, η οποία θα καθιστά τον εντοπισμό τους από τα

εχθρικά ραντάρ εξαιρετικά δύσκολη. Επίσης, την ίδια ημέρα το ιρανικό πρακτορείο IRNA επικαλέστηκε δηλώσεις υψηλόβαθμου στρατιωτικού, σύμφωνα με τις οποίες η χώρα προσανατολίζεται στην ανάπτυξη, εντός μικρού χρονικού διαστήματος, πυραυλικού συστήματος αντιαεροπορικής άμυνας «εφάμιλλου των ρωσικών S-300 ή και ακόμη καλύτερου». Υπενθυμίζεται πως, σύμφωνα με ιρανικές πηγές, η ρωσική πλευρά καθυστερεί την εκπλήρωση του συμβολαίου που είχε υπογράψει με την Τεχεράνη το 2005, σύμφωνα με το οποίο θα πωλούσε στην τελευταία τουλάχιστον πέντε συστήματα S-300.

- Ο γραμματέας του ρωσικού Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας, Nikolai Patrushev, ανακοίνωσε στις 9 Φεβρουαρίου πως **η Μόσχα δεν πρόκειται να στείλει στρατεύματα στο Αφγανιστάν σε βοήθεια των νατοϊκών στρατευμάτων που μάχονται τους Ταλιμπάν**. Οι συγκεκριμένες δηλώσεις του Ρώσου αξιωματούχου ήρθαν μετά από τις δηλώσεις που έκανε ο γενικός γραμματέας του NATO, Anders Fogh Rasmussen, σύμφωνα με τις οποίες θα είναι πολύ δύσκολο για τη Ρωσία να αποφύγει σοβαρές συνέπειες για την ίδια, σε περίπτωση που το Αφγανιστάν μετατραπεί σε μια βάση τρομοκρατών. Επίσης, ο Patrushev υπογράμμισε πως η λύση στο ζήτημα βρίσκεται στο πολιτικό και όχι στο στρατιωτικό πεδίο, ενώ συμπλήρωσε πως, σε κάθε περίπτωση, η Μόσχα είναι έτοιμη να κρατήσει την υπόσχεσή της για συνδρομή στις νατοϊκές προσπάθειες με την παροχή διαφόρων διευκολύνσεων αλλά οπωσδήποτε χωρίς την άμεση στρατιωτική εμπλοκή της ίδιας στο «καυτό» μέτωπο του Αφγανιστάν.
- **Η Ρωσία θα χορηγήσει δάνειο ύψους 300 εκ. δολαρίων στην κυβέρνηση της Σρι Λάνκα, τα οποία θα διατεθούν από την τελευταία για την αγορά ρωσικών οπλικών συστημάτων**, δήλωσε στις 8 Φεβρουαρίου ο Ρώσος αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών, Dmitry Pankin. Η σχετική συμφωνία υπεγράφη κατά την επίσκεψη εργασίας που πραγματοποίησε την περασμένη εβδομάδα ο πρόεδρος της νησιωτικής αυτής χώρας, Mahinda Rajapaksa, στη ρωσική πρωτεύουσα. Σύμφωνα, μάλιστα, με κάποιες πηγές, η συμφωνία περιλαμβάνει όχι μόνο την αγορά νέων όπλων αλλά και την εκτεταμένη επισκευή και συντήρηση του ρωσικού στρατιωτικού εξοπλισμού που είχε

αγοράσει το Κολόμπο στο παρελθόν. Υπενθυμίζεται πως μόλις τον περασμένο Μάιο τερματίστηκε ο μακροχρόνιος εμφύλιος πόλεμος στη Σρι Λάνκα με τα κυβερνητικά στρατεύματα να επιτυγχάνουν τη συντριβή των ανταρτών Ταμίλ.

- **Είκοσι ένοπλοι βρήκαν τραγικό θάνατο από άνδρες των ρωσικών αρχών ασφαλείας κατά τη διάρκεια ανταλλαγής πυρών, στην περιοχή της Ινγκουσετίας, στον Βόρειο Καύκασο.** Σύμφωνα με το ειδησεογραφικό πρακτορείο Ria novosti, ο αξιωματούχος της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας δήλωσε πως η επιχείρηση συνεχίζεται και διεξάγεται έρευνα για τον εντοπισμό των υπολοίπων τρομοκρατών.

- **Κύμα μεταρρυθμίσεων στην ρωσική αστυνομία εγκαινιάζει ο Medvedev.** Ο Ρώσος πρόεδρος προχώρησε την Πέμπτη 18 Φεβρουαρίου στη διαδικασία για την εφαρμογή των αλλαγών με δύο βασικά της στοιχεία τις δραστικές περικοπές προσωπικού και την υπόσχεση σκληρής τιμωρίας για όσους στο εξής παραβιάζουν το νόμο. Κι ενώ τα νέα μέτρα όντως υπόσχονται να θεραπεύσουν ένα πραγματικό πρόβλημα, μια πληγή στο κοινωνικό κράτος της Ρωσίας, στην αυξημένη αυτή δραστηριοποίηση του Medvedev τη δεδομένη στιγμή ρόλο έπαιξε αναμφίβολα η δημοσιοποίηση των εσωτερικών προβλημάτων της χώρας μέσω της υπόθεσης του Alexei Dymovsky. Πρόκειται για τον αστυνομικό που κατήγγειλε, κάποιους μήνες πριν μέσω της δημοφιλούς ιστοσελίδας youtube, τα κακώς κείμενα του αστυνομικού σώματος, μόνο για να χάσει λίγες μέρες αργότερα τη δουλειά του και να κατηγορηθεί για προδοσία. Ο πρόεδρος δήλωσε ασαφώς πως «μια σειρά περιστατικών έχουν προκαλέσει την ισχυρή αντίδραση του κοινού, διαβρώνοντας το κύρος του υπουργείου Εσωτερικών και του προσωπικού του».

- **Συνεχίζονται οι επαφές της αμερικανικής πλευράς με τις κυβερνήσεις Ρουμανίας και Μολδαβίας για την εγκατάσταση συστημάτων αντιπυραυλικής άμυνας στο έδαφος των τελευταίων.** Συγκεκριμένα, ο Μολδαβός υπουργός Εξωτερικών, Valery Turya, ανακοίνωσε στις 18 Φεβρουαρίου πως οι σχετικές διαπραγματεύσεις έχουν ήδη ξεκινήσει στην πρωτεύουσα της χώρας, Κισινάου, και σχολίασε σχετικά πως «κάθε κυρίαρχο

κράτος έχει το δικαίωμα να αποφασίζει το ίδιο για τους μηχανισμούς εθνικής ασφάλειας που θα υιοθετεί ανάλογα με τα εθνικά του συμφέροντα». Επισημαίνεται πως στις 15 Φεβρουαρίου ο ηγέτης της αποσχισθείσας молδαβικής επαρχίας της Υπερδνειστερίας, Igor Smirnov, δήλωσε πως στην περίπτωση που η Μολδαβία εγκαταστήσει αμερικανικά πυραυλικά συστήματα στο έδαφός της, η κυβέρνησή του είναι έτοιμη να προχωρήσει στην τοποθέτηση ρωσικών πυραύλων Iskander στην Υπερδνειστερία. Ωστόσο, την επομένη κιόλας των δηλώσεων του Smirnov, ο Ρώσος μόνιμος αντιπρόσωπος στο NATO, Dmitry Rogozin, υπογράμμισε πως μια τέτοια πρωτοβουλία από την πλευρά της Υπερδνειστερίας θα μπορούσε να οδηγήσει σε επικίνδυνη κλιμάκωση της έντασης στην περιοχή και συμπλήρωσε πως θα μπορούσε να αποτελέσει τροχοπέδη στην πρόοδο των ρωσο-αμερικανικών συνομιλιών για την υιοθέτηση μιας νέας συνθήκης περιορισμού των πυρηνικών όπλων.

- **Ο Ρώσος πρόεδρος Dmitry Medvedev και ο Αμπχάζιος ομόλογός του, Sergei Bagapsh, προχώρησαν στις 17 Φεβρουαρίου σε υπογραφή συμφωνίας για τη λειτουργία ρωσικής στρατιωτικής βάσης στο έδαφος της αποσχισθείσας από τη Γεωργία επαρχίας για τα επόμενα πενήντα χρόνια.** Η Ρωσία διατηρεί ήδη στο έδαφος της Αμπχαζίας δύναμη 1.700 περίπου ανδρών σε πρώην σοβιετικές στρατιωτικές εγκαταστάσεις στο Gudauta και η εν λόγω συμφωνία θα της προσφέρει τη δυνατότητα να επεκτείνει τις εγκαταστάσεις και, επίσης, να διπλασιάσει τον αριθμό των Ρώσων ανδρών που σταθμεύουν εκεί, σε περίπτωση κινδύνου. Σύμφωνα με το κείμενο της συμφωνίας, στόχος της είναι να «προστατεύσει την κυριαρχία και την ασφάλεια της Αμπχαζίας, ακόμη και εναντίον τρομοκρατικών επιθέσεων». Ο Ρώσος πρόεδρος τόνισε σε σχετικές δηλώσεις του πως η συμφωνία αυτή θα αποτελέσει μια βάση για την ειρηνική ανάπτυξη της Αμπχαζίας ως ανεξάρτητου κράτους.
- **Ρωσία και Ινδία συνεχίζουν να προωθούν τη διμερή στρατηγική συνεργασία στον τομέα των εξοπλισμών και της αμυντικής βιομηχανίας.** Καταρχήν, στις 15 Φεβρουαρίου ο αναπληρωτής διευθυντής της ρωσικής Ομοσπονδιακής Επιτροπής για τη Στρατιωτική και Τεχνική Συνεργασία, Alexander Fomin, δήλωσε πως οι δύο χώρες βρίσκονται κοντά στην

υπογραφή της τελικής αναθεωρημένης συμφωνίας για το κόστος του εκσυγχρονισμού του αεροπλανοφόρου «Ναύαρχος Gorshkov» που προχωρά σε ρωσικό ναυπηγείο για λογαριασμό του ινδικού ναυτικού. Υπενθυμίζεται πως το αρχικό συμβόλαιο του 2004, ύψους 1,5 δις δολαρίων, είχε αναθεωρηθεί προς τα πάνω από τη ρωσική πλευρά, γεγονός που είχε προκαλέσει την αντίδραση του Νέου Δελχί και είχε οδηγήσει σε καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση του έργου. Στις 19 Φεβρουαρίου, ωστόσο, ξεκίνησε και η παραλαβή από το ινδικό ναυτικό των μαχητικών αεροσκαφών MiG-29K που θα επιχειρούν από το εν λόγω αεροπλανοφόρο. Επίσης, ο Ρώσος αξιωματούχος ανακοίνωσε πως οι δύο χώρες βρίσκονται κοντά στην υπογραφή συμφωνίας που θα αφορά στον από κοινού σχεδιασμό και την κατασκευή ενός μαχητικού αεροσκάφους πέμπτης γενιάς. Η συμφωνία, που αναμένεται να υπογραφεί στις αρχές Μαρτίου, θα περιλαμβάνει λεπτομέρειες για τα πρώτα στάδια σχεδιασμού του αεροσκάφους.

- **Οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν προσανατολίζονται στην εγκατάσταση στρατιωτικής βάσης στο έδαφος του Ουζμπεκιστάν**, δήλωσε ο Αμερικανός ειδικός απεσταλμένος για το Αφγανιστάν και το Πακιστάν, Richard Holbrooke, στις 21 Φεβρουαρίου. Ο Holbrooke δεν παρέλειψε, παράλληλα, να εκφράσει την ευγνωμοσύνη της κυβέρνησής του για τη συνδρομή που προσφέρει η Τασκένδη στη μεταφορά εφοδίων για τα αμερικανικά στρατεύματα στο Αφγανιστάν, συμπληρώνοντας, όμως, πως η χρήση της βάσης στο Manas του Κιργιστάν είναι αρκετή. Υπενθυμίζεται πως το καλοκαίρι του 2009 το Κιργιστάν ανανέωσε τη σύμβαση παραχώρησης της βάσης στις αμερικανικές δυνάμεις, έναντι 60 εκατ. δολαρίων ετησίως.
- Το Ιράν συνεχίζει να επιδεικνύει τις αμυντικές του ικανότητες. **Στις 19 Φεβρουαρίου το ιρανικό ναυτικό απέκτησε την πιο σύγχρονη και τεχνολογικά προηγμένη του μονάδα, το αντιτορπιλικό Jamaran.** Στη σχετική τελετή, μάλιστα, που διοργανώθηκε παρευρέθηκε και ο ανώτατος θρησκευτικός ηγέτης της χώρας, Αγιατολαχ Ali Khamenei, ο οποίος χαιρέτισε την κατασκευή του Jamaran ως σπουδαίο τεχνολογικό επίτευγμα και αφού τόνισε πως είναι οι ΗΠΑ που προκαλούν αναταραχή στην περιοχή της Μέσης Ανατολής, συμπλήρωσε πως το μόνο που επιδιώκει η χώρα του είναι «η

ανύψωση του αισθήματος της αξιοπρέπειας σε όλον τον μουσουλμανικό κόσμο». Υπενθυμίζεται πως η συγκεκριμένη είδηση έρχεται να προστεθεί σε πολυάριθμες άλλες που αφορούν την ενίσχυση του αποτρεπτικού δυναμικού του Ιράν, με εγχώρια, κατά κύριο λόγο, μέσα.

- **Τη βεβαιότητά του ότι το NATO διέρχεται έντονη κρίση τα τελευταία χρόνια εξέφρασε στις 23 Φεβρουαρίου ο υπουργός Άμυνας των ΗΠΑ, Robert Gates.** Ο Gates κατηγόρησε ευθέως τους Ευρωπαίους για μη ικανοποιητική επένδυση στα αμυντικά συστήματα της Συμμαχίας, γεγονός που έχει επηρεάσει την απόδοσή της σε κρίσιμα μέτωπα, όπως το Αφγανιστάν. Προεξόφλησε δε την άσχημη πορεία του NATO στο εγγύς μέλλον ενώ τόνισε πως το δημοσιονομικό έλλειμμα του Οργανισμού οφείλεται στη στάση αδιαφορίας που έχουν υιοθετήσει οι Ευρωπαίοι σύμμαχοι.
- **Νέα μέτρα για τη βελτίωση των συνθηκών ασφαλείας στο Βόρειο Καύκασο αναμένεται να ληφθούν,** σύμφωνα με ανακοίνωση του υπουργού Εσωτερικών της Ρωσίας, Rashid Nurgaliyev. Ο Nurgaliyev γνωστοποίησε την πρόθεση του υπουργείου να ανοίξει παράρτημα στην περιοχή, ώστε να υπάρχει άμεση αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανακύπτουν. Επιπλέον, δήλωσε πως οι αστυνομικές αρχές πρόκειται να ενισχυθούν ώστε να επιτευχθεί αποτελεσματική αστυνόμευση ενώ έμφαση δόθηκε και στις κοινωνικές παροχές που θα ακολουθήσουν.
- Στις 23 Φεβρουαρίου **ο εκπρόσωπος της Ρωσίας στο NATO, Dmitry Rogozin, δήλωσε πως η χώρα του δε σκοπεύει να διεκδικήσει καθεστώς υπονηφιότητας για ένταξη στη Συμμαχία.** Σύμφωνα με τον Rogozin, τυχόν επιθυμία της Ρωσίας για ένταξη στο NATO θα υπονόμει την εθνική της κυριαρχία. Άλλωστε, όπως υπογράμμισε, η Ρωσία είναι ικανή να υπερασπιστεί τα συμφέροντά της με δικά της μέσα, χωρίς να χρειαστεί τη συνδρομή του Οργανισμού.
- **Το υπουργείο Οικονομικών της Ρωσίας ανακοίνωσε στις 26 Φεβρουαρίου πως οι αμυντικές δαπάνες της χώρας μειώθηκαν κατά 5.3 % το μήνα**

Ιανουάριο σε σύγκριση με τα δεδομένα του περασμένου χρόνου. Μάλιστα, δόθηκαν εξειδικευμένα στοιχεία, τα οποία καταδεικνύουν πως η παραγωγή στον κλάδο των συμβατικών όπλων σημείωσε πτώση 30% ενώ ο τομέας κατασκευής μαχητικών τον Ιανουάριο «έκλεισε» με απώλειες 8.5%.